

Sensorveiledning for PROF1015

Formålet med sensorveiledningen er å sikre at alle impliserte parter – kandidat, faglærer og sensor – har en felles forståelse av gjeldende eksamensordning og vurderingskriterier for karakterfastsetting.

Emnets plass i studieløpet

Emnet PROF1015 er det første av tre emner som samlet utgjør profesjonsfaget i det femårige integrerte Lektorprogrammet ved UiO. Emnet integrerer fagdidaktikk, pedagogikk og praksis. Kandidaten må ha minst 30 studiepoeng i 80- eller 60-gruppen i Lektorprogrammet ved UiO som obligatoriske fagkunnskaper. Kandidaten er på bachelornivå i programmet. Etter fullført bachelorgrad er kandidaten kvalifisert til å gå videre til mastergradnivå som lektor på trinn 8-13.

Generelt om eksamensformen

Eksamen integrerer empiri og pedagogikk, samt til en viss utstrekning fagdidaktikk. Sensorene skal vurdere kandidatens kompetanse i pedagogikk og til en viss grad i fagdidaktikk, samt kandidatens evne til å se sammenhenger mellom praksis og teori. Til begge eksamensdelene er det et sett av vurderingskriterier. Disse beskriver typiske trekk for besvarelser på de ulike karakternivåene. Den enkelte besvarelsen vil imidlertid ofte ha trekk fra ulike nivåer, og sensorene må bruke sitt faglige skjønn for å avgjøre hvilken karakter besvarelsen samlet sett bør få.

Studentene er underlagt taushetsplikt under praksis og dette gjelder også i skrivingen av eksamensoppgaven. All informasjon fra praksis skal anonymiseres slik at det ikke er mulig å identifisere elever, lærere, medstudenter eller skole. Et brudd på dette, vil være brudd på formalia og vil påvirke karakteren.

Eksamensordningen

Dette emnet har mappeeksamen. Eksamen består av to oppgaver med vekt på analyse av observasjoner, intervju av en elev og erfaringer fra praksis som drøftes i lys av pedagogisk og fagdidaktisk teori.

Det gis en felles karakter i emnet. Oppgavedel A vektet med 40 % og oppgavedel B vektet med 60 %. Begge oppgavene må tilfredsstille minimumskravene i vurderingskriteriene for å få ståkarakter i emnet. Omfanget på oppgavedel A skal være 1500-1700 ord. Omfanget på oppgavedel B skal være 2200-2400 ord. Kandidatene gis ikke noe slingsmonn ut over dette og

hvis besvarelsen er for kort eller lang, skal dette ifølge vurderingskriteriene regnes som en svakhet. Hvor store konsekvenser dette vil ha for karakteren, kommer an på hvor stor overskridelsen er, og sensorene må se dette i sammenheng med besvarelsens øvrige styrker og svakheter når de gir sin samlede vurdering.

Sensor skal gi en felles karakterbegrunnelse på de to eksamensdelene. Karakteren bør underbygges med eksempler fra både del A og del B, men det skal ikke oppgis delkarakterer.

Oppgavedel A

Konkretisering

Oppgavedel A teller 40 %. Kandidaten samler empiri til eksamensdel A ved å gjennomføre observasjon og intervju av en elev i løpet av 9-dagerspraksis. Det overordnede temaet er "Elevens læring i fag - en case". Problemstillingen i del A er satt på forhånd: «Hva motiverer eleven og hvordan lærer han/hun best i faget?». Til intervjuet skal kandidaten ta utgangspunkt i en forhåndsbestemt intervjuguide. Kandidaten skal drøfte problemstillingen i lys av innsamlet empiri, pedagogisk og fagdidaktisk kunnskap. Det er også viktig at kandidaten viser kunnskap om sentrale deler av pensumlitteraturen, for eksempel om motivasjon. Det er viktig at kandidaten evner å skille mellom beskrivelse og tolkning av eleven, og sensorene må derfor vurdere dette. I tillegg bør besvarelsen preges av faglig drøfting og ikke redegjørelse. Kandidatene har så langt i studiet hatt lite fagdidaktikk, så anvendelsen av fagdidaktisk teori vil naturligvis være mindre fremtredende enn anvendelsen av pedagogisk teori.

Arbeidet med oppgaven foregår gjennom hele semesteret. Kandidatene får tilbud om gruppeveiledning fra ILS på eksamensdel A.

Retningslinjer for karakterbegrunnelse

Sensor skriver et kort avsnitt under hver overskrift og spørsmålene under hver overskrift anses som veiledende for å utarbeide begrunnelsen. Pek på konkrete steder/formuleringer i besvarelsen som en del av begrunnelsen. Vektlegg de trekkene ved besvarelsen som har hatt særlig betydning for karakteren.. Se også vurderingskriteriene etter spørsmålene for ytterligere informasjon.

Beskrivelse, tolkning og stofftilfang

- Hvor presis og relevant er beskrivelsen av eleven?
- Hvordan evner kandidaten å skille mellom beskrivelse og tolkning?

- Hvor relevant er tilfanget av pedagogisk og fagdidaktisk teori for problemstillingen?
- Hvor god er kandidatens kjennskap til og forståelse av pensumlitteraturen?

Vurderingsevne og selvstendighet

- Hvor klar og selvstendig er kandidatens argumentasjon?
- Hvor godt underbygges argumentasjonen av henvisning til pensumlitteratur?
- Hvor godt evner kandidaten å se sammenhenger mellom pedagogikk og fagdidaktikk?
- Hvor nyansert og kritisk er diskusjonen av teori og empiri?
- Hvor godt evner kandidaten å ha en selvstendig vurdering av temaet?

Språk, struktur og formalia

- Hvor presist og selvstendig er språket?
- Hvor godt strukturert er teksten?
- I hvilken grad er oppgavetekstens krav til formalia oppfylt?

Vurderingskriterier del A, PROF1015

Kriteriene gir en typebeskrivelse av besvarelser på de ulike nivåene. Besvarelser vil i praksis ofte ha innslag av ulike nivåer, og vurderingen vil måtte baseres på en ikke ubetydelig grad av skjønn

Karakter/ UiO-beskrivelse	Beskrivelse, tolkning og stofftilfang	Vurderingsevne og selvstendighet	Språk, struktur og formalia
A Fremragende <i>Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.</i>	Kandidaten gir, med problemstillingen som utgangspunkt, en svært presis og relevant beskrivelse av eleven. Hun/han evner tydelig å skille mellom beskrivelse og tolkning. Tilfanget av pedagogisk og fagdidaktisk teori er svært relevant for problemstillingen, og kandidaten viser	Kandidaten argumenterer svært klart og selvstendig og underbygger gjennomgående med henvisning til studielitteratur. Kandidaten evner å ha en svært god og selvstendig drøfting av problemstillingen i lys av innsamlet empiri, pedagogisk og	Språket er svært presist og selvstendig. Teksten er godt strukturert. Formalia er oppfylt.

	fremragende kjennskap til og forståelse av studielitteraturen.	fagdidaktisk teori. Kandidaten viser nyansert og kritisk refleksjon.	
B Meget god <i>Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.</i>	Kandidaten gir, med problemstillingen som utgangspunkt, en presis og relevant beskrivelse av eleven. Hun/han evner å skille mellom beskrivelse og tolkning. Tilfanget av pedagogisk og fagdidaktisk teori er svært relevant for problemstillingen, og kandidaten viser god kjennskap til og forståelse av studielitteraturen.	Kandidaten argumenterer klart og selvstendig og underbygger gjennomgående med henvisning til studielitteratur. Kandidaten evner å ha en god og selvstendig drøfting av problemstillingen i lys av innsamlet empiri og pedagogisk teori. Kandidaten viser også til noe fagdidaktisk teori. Kandidaten viser noe nyansert og kritisk refleksjon.	Språket er presist og selvstendig. Teksten er godt strukturert. Formalia er oppfylt.
C God <i>Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.</i>	Kandidaten gir, med problemstillingen som utgangspunkt, en relevant beskrivelse av eleven. Hun/han skiller i stor grad mellom beskrivelse og tolkning. Tilfanget av pedagogisk og fagdidaktisk teori er relevant for problemstillingen, og kjennskapet til og forståelsen av	Kandidaten argumenterer til dels selvstendig. Underbygger i hovedsak med henvisning til studielitteratur. Kandidaten evner i hovedsak å ha en selvstendig drøfting av problemstillingen i lys av innsamlet empiri og pedagogisk	Språket er jevnt over godt og selvstendig. Teksten er strukturert. Formalia er oppfylt.

	fagfeltene er preget av en bredde og dybde uten klare mangler.	teori. Teori og empiri brukes noe bekreftende, men med tilløp til nyansering og kritisk refleksjon.	
D Brukbar <i>En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.</i>	Kandidaten gir, med problemstillingen som utgangspunkt, en god beskrivelse av eleven. Hun/han skiller til en viss grad mellom beskrivelse og tolkning. Tilfanget av pedagogisk og fagdidaktisk teori har en viss relevans for problemstillingen. Kandidaten viser en rimelig grad av kjennskap til og forståelse av fagfeltene.	Besvarelsen preges av en viss argumentasjon, men fremstår i noen grad som meningsytringer. Kandidaten evner å ha noe selvstendig drøfting av problemstillingen i lys av innsamlet empiri og pedagogisk teori. Teori og empiri brukes i hovedsak bekreftende, men tidvis nyansert og kritisk.	Språket er nokså godt, men lite selvstendig og preget av en viss mangel på faguttrykk. Teksten har en viss struktur. Formalia er i rimelig grad oppfylt.
E Tilstrekkelig <i>Prestasjonen tilfredsstillende minimums-kravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.</i>	Kandidaten gir en generell beskrivelse av eleven. Hun/han skiller i liten grad mellom beskrivelse og tolkning. Tilfanget av pedagogisk og fagdidaktisk teori har noe relevans for problemstillingen men kan til tider være noe perifert og tilfeldig. Kandidaten viser noe, men til tider mangelfull, kjennskap	Besvarelsen preges av tilløp til argumentasjon, men framstår i overveiende grad som meningsytringer. Kandidaten evner kun i noen grad å drøfte problemstillingen i lys av innsamlet empiri og pedagogisk teori. Teori og empiri brukes bekreftende og diskuteres noe, men	Besvarelsen er i hovedsak forståelig, men språket er uselvstendig eller også preget av uklarheter. Mangel på faguttrykk er framtrødende. Teksten har tilløp til struktur. Formalia er i noen grad oppfylt.

	til og forståelse av fagfeltene.	på en lite nyansert og kritisk måte.	
F Ikke bestått <i>Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimums-kravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.</i>	Kandidaten gir en beskrivelse av eleven som har liten eller ingen faglig relevans. Hun/han skiller ikke mellom beskrivelse og tolkning. Tilfanget av pedagogisk og fagdidaktisk teori har liten relevans for problemstillingen, kjennskapet til og forståelsen av fagfeltene er svært mangelfull.	Besvarelsen preges av usammenhengende argumenter som fremstår som meningsytringer. Kandidaten evner ikke å drøfte problemstillingen i lys av innsamlet empiri og pedagogisk teori. Det er tilløp til drøfting, men da uten henvisning til empiri og/eller teori.	Besvarelsen er forståelig, men språket er uklart og/eller forvirrende. Mangel på faguttrykk er framtrædende. Teksten er uten tilløp til struktur. Formalia er i liten eller ingen grad oppfylt.

OPPGAVEDEL B

Konkretisering

Oppgavedel B teller 60% av besvarelsen. Det overordnede temaet i eksamensdel B er «Undervisning i fag – lærers praksis». Kandidaten samler empiri til eksamensdel B ved å gjennomføre observasjon av en lærers praksis i løpet av 5-dagerspraksis (den intensive praksisuken). I denne eksamensdelen skal kandidaten formulere en egen problemstilling som skal drøftes i lys av innsamlet empiri fra en undervisningsøkt og pedagogisk og fagdidaktisk kunnskap. Kandidaten skal ta utgangspunkt i én undervisningsøkt og ikke skrive en ren komparativ oppgave. Kandidaten gis likevel mulighet til å belyse den valgte undervisningsøkta ved å trekke inn andre observasjoner på lik linje med pedagogisk og fagdidaktisk litteratur. Sensorene må ta stilling til om kandidaten evner å anvende pedagogisk litteratur i analyse og vurdering, for eksempel om læringsteorier. Kandidatene har per nå hatt lite fagdidaktikk, men det bør telle positivt om kandidatene evner å anvende noe fagdidaktikk i besvarelsen.

Det er viktig at kandidatene evner å skille mellom observasjon og tolkning. I tillegg er det viktig at besvarelsen preges av faglig drøfting og ikke redegjørelse.

Retningslinjer for karakterbegrunnelse del B

Sensor skriver et kort avsnitt under hver overskrift. Pek på konkrete steder/formuleringer i besvarelsen som en del av begrunnelsen. Vektlegg de trekkene ved besvarelsen som har hatt særlig betydning for karakteren. Spørsmålene under hver overskrift anses som veiledende for å utarbeide begrunnelsen. Se også vurderingskriteriene etter spørsmålene for ytterligere informasjon.

Problemstilling og stofftilfang

- Hvor klart formulert og godt avgrenset er problemstillingen?
- Hvor relevant er problemstillingen for læringsutbyttet som er angitt i emnebeskrivelsen?
- Hvor relevant er metode og empiri for å belyse problemstillingen?
- Hvor relevant er tilfanget av pedagogisk og fagdidaktisk teori for problemstillingen?
- Hvor god er kandidatens kjennskap til og forståelse av pensumlitteraturen?

Vurderingsevne og selvstendighet

- Hvor godt klarer kandidaten å skille mellom observasjon og tolkning?
- Hvor klar og selvstendig er kandidatens argumentasjon?
- Hvor godt underbygges argumentasjonen med henvisning til pensumlitteratur?
- Hvor godt evner kandidaten å se sammenhenger mellom pedagogikk og fagdidaktikk, der vedkommende kandidat trekker inn fagdidaktisk teori?
- Hvor nyansert og kritisk er diskusjonen av teori og empiri?

Språk, struktur og formalia

- Hvor presist og selvstendig er språket?
- Hvor godt strukturert er teksten?
- I hvilken grad er oppgavetekstens krav til formalia oppfylt?

Vurderingskriterier del B, PROF1015

Kriteriene gir en typebeskrivelse av besvarelser på de ulike nivåene. Besvarelser vil i praksis ofte ha innslag av ulike nivåer, og vurderingen vil måtte baseres på en ikke ubetydelig grad av skjønn.

Karakter	Problemformulering og stofftilfang	Vurderingsevne og selvstendighet	Språk, struktur og formalia
----------	------------------------------------	----------------------------------	-----------------------------

<p>A Fremragende</p> <p><i>Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.</i></p>	<p>Kandidaten utvikler en klar og avgrenset problemstilling som er svært godt egnet til å belyse det læringsutbyttet som er angitt i emnebeskrivelsen.</p> <p>Tilfanget av teori er svært relevant for problemstillingen, og kandidaten viser fremragende kjennskap til og forståelse av studielitteraturen.</p>	<p>Kandidaten argumenterer svært klart og selvstendig og underbygger gjennomgående med henvisning til studielitteratur.</p> <p>Kandidaten har en nyansert og kritisk drøfting av problemstillingen i lys av empiri og teori. Oppgaven skiller meget godt mellom objektive observasjoner og tolkninger av observasjonene.</p> <p>Problemstillingen blir tydelig besvart.</p>	<p>Språket er svært presist og selvstendig. Teksten er godt strukturert. Formalia er oppfylt.</p>
<p>B Meget god</p> <p><i>Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.</i></p>	<p>Kandidaten utvikler en klar og avgrenset problemstilling som er godt egnet til å belyse det læringsutbyttet som er angitt i emnebeskrivelsen.</p> <p>Tilfanget av teori er relevant for problemstillingen, og kandidaten viser meget god kjennskap til og forståelse av studielitteraturen.</p>	<p>Kandidaten argumenterer klart og selvstendig og underbygger gjennomgående med henvisning til studielitteratur.</p> <p>Kandidaten har en nyansert og kritisk drøfting av problemstillingen i lys av empiri og teori. Oppgaven skiller godt mellom objektive observasjoner og tolkninger av observasjonene.</p> <p>Problemstillingen blir tydelig besvart.</p>	<p>Språket er presist og selvstendig. Teksten er godt strukturert. Formalia er oppfylt.</p>

<p>C God</p> <p><i>Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.</i></p>	<p>Kandidaten utvikler en problemstilling som er egnet til å belyse det læringsutbyttet som er angitt i emnebeskrivelsen.</p> <p>Tilfanget av teori er relevant for problemstillingen, og kjennskapet til og forståelsen av fagfeltet er preget av en bredde og dybde uten klare mangler.</p>	<p>Kandidaten argumenterer til dels selvstendig. Teori og empiri brukes bekreftende, med tilløp til nyansering og kritisk refleksjon.</p> <p>Kandidaten har en selvstendig drøfting av problemstillingen. Oppgaven skiller mellom objektive observasjoner og tolkninger av observasjonene.</p> <p>Problemstillingen blir besvart.</p>	<p>Språket er jevnt over godt og selvstendig. Teksten er strukturert. Formalia er oppfylt.</p>
<p>D Brukbar</p> <p><i>En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.</i></p>	<p>Kandidaten utvikler en problemstilling som er relevant for det læringsutbyttet som er angitt i emnebeskrivelsen.</p> <p>Tilfanget av teori har en viss relevans for problemstillingen. Kandidaten viser en rimelig grad av kjennskap til og forståelse av fagfeltet.</p>	<p>Besvarelsen preges av en viss argumentasjon, men fremstår i noen grad som meningsytringer. Det er noe anvendelse av teori og empiri, men dette brukes bekreftende. Det er lite selvstendig og kritisk refleksjon.</p> <p>Kandidaten har noe drøfting av problemstillingen.</p> <p>Oppgaven skiller i liten grad mellom objektive observasjoner og tolkninger av observasjonene.</p> <p>Problemstillingen blir forsøkt besvart.</p>	<p>Språket er nokså godt, men lite selvstendig og preget av en viss mangel av faguttrykk.</p> <p>Teksten har en viss struktur.</p> <p>Formalia er i rimelig grad oppfylt.</p>

<p>E Tilstrekkelig</p> <p><i>Prestasjonen tilfredsstillende minimums-kravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.</i></p>	<p>Kandidaten utvikler en problemstilling som har noe relevans for det læringsutbyttet som er angitt i emnebeskrivelsen.</p> <p>Tilfanget av teori har noe relevans for problemstillingen men kan til tider være perifert og tilfeldig. Kandidaten viser noe, men til tider mangelfull kjennskap til og forståelse av fagfeltet.</p>	<p>Besvarelsen preges av tilløp til argumentasjon, men framstår i overveiende grad som meningsytringer.</p> <p>Kandidaten viser til noe teori og empiri, men uten å anvende dette i særlig grad i en drøfting.</p> <p>Problemstillingen presenteres, men drøftes lite i lys av empiri og teori.</p> <p>Oppgaven skiller i svært liten grad mellom objektive observasjoner og tolkninger av observasjonene.</p> <p>Problemstillingen blir forsøkt besvart.</p>	<p>Besvarelsen er i hovedsak forståelig, men språket er uselvstendig eller noe preget av uklarheter. Mangel på faguttrykk er framtreddende.</p> <p>Teksten har tilløp til struktur. Formalia er i noen grad oppfylt.</p>
<p>F Ikke bestått</p> <p><i>Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimums-kravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.</i></p>	<p>Kandidaten utvikler en problemstilling som har liten eller ingen relevans for det læringsutbyttet som er angitt i emnebeskrivelsen.</p> <p>Tilfanget av teori har liten relevans for problemstillingen. Kjennskapen til og forståelsen av fagfeltet er svært mangelfull.</p>	<p>Besvarelsen preges av usammenhengende argumenter som fremstår som meningsytringer.</p> <p>Teori og empiri er overveiende fraværende.</p> <p>Oppgaven skiller ikke mellom objektive observasjoner og tolkninger av observasjonene.</p> <p>Problemstillingen blir ikke besvart.</p>	<p>Besvarelsen er forståelig, men språket er uklart og/eller forvirrende. Mangel på faguttrykk er framtreddende</p> <p>Teksten er uten tilløp til struktur.</p> <p>Formalia er i liten eller ingen grad oppfylt.</p>

Begrunnelse for karakter

ILS har en ordning med automatisk begrunnelse for eksamenskarakterer. Dette betyr at alle kandidater får begrunnelsen sammen med karakteren uten å måtte be om den. Begrunnelsene skal utarbeides av sensor og bør ta utgangspunkt i de generelle vurderingskriteriene, men skal ikke kun være en gjengivelse av disse. Spørsmålene under hver overskrift i avsnittet *Retningslinjer for karakterbegrunnelse* er veiledende skrivehjelp ved utarbeidelse av begrunnelsene. Kandidatene må få tydelig informasjon om hvordan ulike sider av nettopp deres besvarelse har blitt vurdert.